

Aina Torrent-Lenzen:

Els Poemes geomètrics de Jordi Jané-Lligé o la recerca de la perfecció

Què són formes geomètriques, sinó perfecció en el seu estat més pur i original. Són troballes que ha cultivat l'esperit humà d'alguna veritat universal. De tot el llibre de Jordi Jané-Lligé es desprèn un desig d'entendre la perfecció de l'univers, amagada, però intuïda i enyorada, de la qual no són partícips ni l'ésser humà ni la vida. El mitjà de què disposa Jordi per a atènyer aquest interrogant és la percepció: una percepció subtil i sensible en relació amb les coses i els moments quotidians, amb la immanència de l'existència, o, si voleu, amb la transcendència en el no-res. Jordi descriu, en els seus textos, l'inacabat i l'imperfecte, "la incompleció inherent de la vida humana", que tan aviat pot prendre forma de pensaments breus, sovint lligats a persones concretes, com d'experiències i impressions quotidianes, procedents de vegades del món del cinema. La tècnica poètica que empra és tan o més subtil que la capacitat de percebre i consisteix en un llenguatge afable en què hom troba, adesiara, expressions cultes, jocs de paraules, imatges surrealistes, al·legories i metàfores. Tanmateix, al llarg dels poemes i proses que integren el llibre predomina tothora la senzillesa formal.

Destaquen, en el recull, d'una banda, els poemes dedicats a Tubinga, on Jordi Jané-Lligé treballà de 1999 a 2003 com a lector de català a la universitat. En aquesta part hi predominen rimes suaus, imatges clares i un ritme reposat. Criden l'atenció tècniques repetitives, les quals m'han fet pensar que algunes coses del temps esmerçat a allà se li van fer llargues i feixugues: els hiverns?, la pesantor del cel gris a Alemanya?, el fet d'estar lluny dels amics i indrets catalans, o potser de la llengua? D'altra banda, m'ha agradat especialment la part titulada "Madame Crisàlide", que interpreto com una al·legoria de l'activitat d'escriure i també del fet de viure. El poeta penetra en l'observació de la no-existència. Una sensació d'atemporalitat es filtra en l'ànim del lector. "No destorbar el silenci", llegim.

Jordi Jané-Lligé nasqué a Terrassa l'any 1968. És llicenciat en Filologia Catalana i, quan es publicà aquesta ressenya, probablement ja haurà finalitzat el doctorat, centrat en el camp de la traducció: concretament, ha investigat sobre el tema de la recepció de Heinrich Böll a Espanya. Actualment és professor d'alemany a l'Escola Oficial d'Idiomes de Barcelona i traductor. El més important que ha traduït, juntament amb Susana Cañuelo, han estat dues novel·les de la premi Nobel austríaca Elfriede Jelinek al castellà, *Las amantes* (2004) i *Obsesión* (2005).

L'any 2005 sembla haver estat un any especialment fructífer per al Jordi poeta, si tenim en compte que ha publicat els seus dos primers volums de poemes: *Al cap de quinze anys* i *Poemes geomètrics*, tots dos a l'editorial Emboscall de Vic. En Jordi mateix m'ha confessat, a tall de poètica, que en el seu quefer poètic se sent inclinat tant pel grau d'abstracció de la realitat que es pot concretar en la poesia, tot oferint mons ideals, perfectes i no dolorosos, com per la força de la realitat i de la vida com a experiència: inexplicable i no intel·lectualitzable, fascinant i dolorosa. Intenta reproduir en els poemes moments de la realitat en què es centri una dimensió vital absoluta i alhora una dimensió transcendental. Viu l'escriptura, m'escriu en Jordi en un correu electrònic, com un conflicte entre l'observació i l'experimentació, sentiments que gairebé sempre s'exclouen. "De vegades, em fa l'efecte que l'escriptura és un refugi i una coartada. De vegades em sento atret per la llengua com a sistema tancat en si mateix, capaç de crear universos." El poema "La iguana i jo", de *Poemes geomètrics*, l'interpreto també com una poètica: "La iguana i jo, / la llengua". El poeta remou, com el rèptil, "la fullaraca en el sotabosc". Desapareixen en la pedra i ningú no els veu, ningú no els entén.

La poesia de Jordi Jané-Lligé "és jove i és vella", com "Madame Crisàlide", com les formes geomètriques, com l'existència. I el poeta es mostra, en els seus poemes, tal com és ell en la realitat. Llegir aquest llibre és com llegir en Jordi, m'he dit.

Editorial Emboscall, Vic, 2005, ISBN: 84-96443-50-7, 67 pàgines, preu: 7,- €.